

Fastställande av älgkötselplan

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att fastställa bifogad älgkötselplan för Härads älg- och kronhjortskötselområde, med områdesnummer 04-13-13-022-Ä, att gälla till utgången av jaktåret 2022/2023.

Beskrivning av ärendet

Älgkötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgkötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgkötselplanen innan den överlämnats och granskats av länsstyrelsen.

Älgförvaltningsgruppen i älgförvaltningsområde 2 har tillstyrkt bifogad älgkötselplan därmed bekräftat att den ligger i linje med aktuell älgförvaltningsplan.

Motivering till beslutet

För ett älgkötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgkötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgkötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgkötselplan omfattar en period om tre år, om inte länsstyrelsen beslutar annat.

Länsstyrelsen bedömer att älgkötselplanen för Härads älg- och kronhjortskötselområde är framtagen i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planen kan godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

3 § jaktförordningen (1987:905) samt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7).

Information

Företrädare för älgkötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgkötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för länsstyrelsens

fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram. Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det bli nödvändigt med revidering.

Vidare gäller att om det under planperioden visar sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planen revideras och ansökan om detta ska skickas till länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas. Länsstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdsområdesföreningar som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av vilthandläggare Viktor Tylstedt.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Älgförvaltningsgrupp 2

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket
2. Älgskötselplan för Härads älg- och kronhjortskötselområde

Bilaga 1
Överklagandehänvisning
Naturvårdsverket

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Södermanlands län antingen via e-post; sodermanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Södermanlands län, 611 86 Nyköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, sodermanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 40 00. Ange diarienummer 3517-2020.

Namn på älgskötselområdet

HÄRADS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarieföring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)

Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

Länsstyrelsens reg.nummer

13-13-022

Älgskötselplan för perioden

2020

till och med

2022

Reviderad datum

Revidering orsak

- Beslutad av Länsstyrelsen

- Ansökt areal (nytt/ändrat område)

8 336

(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

Länsstyrelsen Södermanland

ÄFO nummer

8

ÄFO namn

Älgförvaltningsområde 8

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

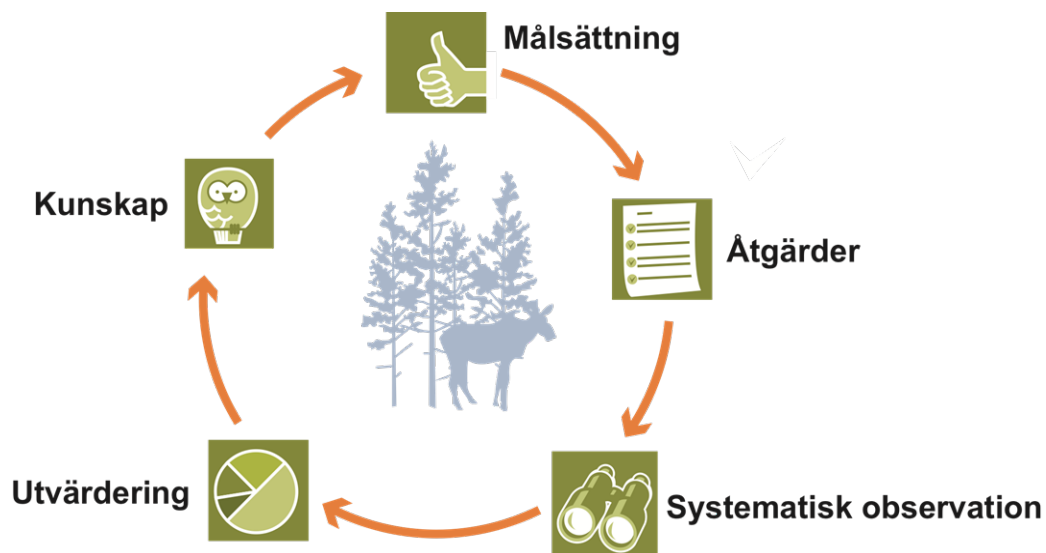
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren	Öka	Oförändrad	Minska
Älgstammen ska	☐	☐	☒

Med hänsyn till:

Betesskador

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur		0,0	
Ko		0,0	
Kalv		0,0	
Totalt			

Mål för vinterstam	2022
Vinterstam älg/ 1000 ha	6,5

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	38%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,45	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	60%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)		i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	2%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2017	2018	2019
Tjur	3	5	4
Hondjur	4	4	2
Kalv	10	8	6
Totalt	17	17	12
Totalt per 1000 ha	2,1	2,2	1,6
Areal (ha för respektive år)	8 029	7 738	7 738

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2017	2018	2019
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	43%	56%	67%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	59%	47%	50%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2016	2017	2018	2019	Medel
Antal obstimmar	1 864	1 895	1 778	1 990	1888
Observationer per mantimme	0,081	0,064	0,073	0,045	0,061
Antal kalvar per hondjur	0,576	0,379	0,491	0,447	0,44
Andel tjur av vuxna	37,1%	32,6%	40,4%	43,3%	39%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal provytor			672	693		
Antal dagar i inventeringsperiod			197	199		
Antal funna spillningshögar			281	301		
Spillningshögar per älg och dygn			18	19		
Antal högar per ruta (täthetsindex)			0,42	0,43		
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)			11,8	11,5		
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	54	42	54	51	49
Slaktvikt kg medel (vägda)	54	42	54	51	49

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	155	160	163	146	174
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	176	144	195	154	182

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	0	0	0	0	0
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	0	0	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstötta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

År	2019		
Tjur	18		
Ko	30		
Kalv	12		
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren	Ökat	Oförändrad	Minskat
Älgstammen har	☒	☐	☐

År	2015	2016	2017	2018	2019
Vinterstam, älg/1000 ha					8,2

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	20	29%	2,4	35%
Ko/kviga	37	55%	4,5	
Kalv	11	16%	1,3	
Summa	68	100%	8,2	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Flyginventering 2019, spillninginventering 2017,2018

Kvalitet de senaste 3 åren	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen	☐	☒	☐
Medelåldern	☐	☒	☐
Kalvvikterna	☐	☒	☐
Reproduktionen	☒	☐	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode		Älgstammens egenskaper	Medel 4 år	Medel 3 år	Senaste år
Områdets areal i ha	8336	Enligt älgöbs			
Målsättning		% tjur av vuxna	39%	39%	43%
Antal älgar per 1000 ha	6,5	Antal kalvar per vuxet hondjur	44%	44%	45%
% tjur av vuxna	38%	Enligt avskjutning			
		% tjurkalv av alla kalvar	52%		
Avskjutning		Dödlighet utöver jakt	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar	4	Antal vuxna tjurar per år			1,0
Antal vuxna hondjur	2	Antal vuxna hondjur per år			
Antal kalvar	6	Antal kalvar per år			
Älgstammens storlek					
Antal älgar per 1000 ha	8,2				

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0%	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Areal ungskog	3 936	3 951	3 997	4 123	4 306	4 442	
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst							

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☐	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

		2017	2018	2019	2020
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		24%		
Tallar	Andel stammar utan viltskador		47%		
Ståndortsanpassning	Andel mager mark förnygrad med tall		64%		
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		16%		
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		3%		

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2018	2019	2020
Tall	☐	☒			
Gran	☒	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertags istället av:		Hårt	Hårt	Hårt

Bedömningen grundar sig på

Fältbesiktning

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☐	☒

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2017	2018	2019
Älgolyckor inom ÄSO, antal	0	0	0
Tjur, trafikdödad			
Hondjur, trafikdödad			
Kalv, trafikdödad			
Okänd, trafikdödad			
Summa trafikdödade älgar			

2.5 Övrig dödlighet

År	2017	2018	2019
Tjur		1	1
Ko			
Kalv			
Okänd			
Summa		1	1

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	6,5	8,2	Välj i lista ▼	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	54	68	Välj i lista ▼	
Andel tjur av vuxna i älgobs	38%	39%	Välj i lista ▼	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,45	0,44	Ökande ▼	
Kalvandel i avskjutning	60%	52%	Ökande ▼	
Slaktvikter kalv (kg)		51	Välj i lista ▼	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5%	24%	Minskande ▼	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		16%	Välj i lista ▼	
Fodersituation enligt foderprognos			Välj i lista ▼	
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt			Välj i lista ▼	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO		1	Välj i lista ▼	
Predation, antal älgar inom ÄSO			Välj i lista ▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2020	2021	2022
Tjur	3	3	3
Hondjur	4	3	3
Kalv	10	10	10
Antal älgar totalt	17	16	16
Andel tjur av vuxna (%)	43%	50%	50%
Andel kalv av total avskjutning (%)	59%	63%	63%
Areal (ha för respektive år)	8 336	8 336	8 336
Totalt per 1000 ha	2,0	1,9	1,9

Avskjutning baseras på:

- Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
 Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2021	2022	2023
Äbin	☐	☐	☐
Spillningsinventering	☒	☒	☒
Flyginventering	☐	☐	☒
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☐	☐	☐

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Samråds- och förankringsprocessen har bekräftats av skötselområdet digitalt.

Företrädare för älgskötselområdet

Namnförtydligande

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

Datum:

2020-06-26

Älgskötselplanen har tillstyrkts av förvaltningsgruppen digitalt.

För älgförvaltningsgruppen

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor